

TSYV
HALKLARIN EŞİTLİK VE DEMOKRASİ PARTİSİ
GRUP BAŞKANLIĞI

Sayı : 12880

Tarih : 22.07.2025

31474

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI'NA

Aşağıdaki sorularımın **Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı Vedat IŞIKHAN** tarafından Anayasa'nın 98'inci ve TBMM İçtüzüğü'nün 96'ncı ve 99'uncu maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim.

Cengiz ÇİÇEK
İstanbul Milletvekili

Yargıtay İçtihatları Birleştirme Büyük Genel Kurulu'nun 17 Temmuz 2025 tarihli Resmî Gazete'de yayımlanan kararı, tüketici kredisi borçlarını ödeyemeyen emeklilerin maaşlarına bankalar tarafından doğrudan blokaj konulmasını onaylayarak, sosyal devlet ilkesine ve hukuka aykırı bir yola kapı aralamıştır. 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu'nun 93'üncü maddesi, emekli aylıklarının SGK prim borçları ve nafaka borçları dışında haczedilemeyeceğini açıkça düzenlerken, İcra ve İflas Kanunu'nun 83/a maddesi haczedilemezlikten feragatin geçersiz olduğunu hükme bağlamaktadır. Buna rağmen, Yargıtay'ın "sözleşme özgürlüğü" gerekçesine dayandırdığı bu karar, bankalara fiilen imtiyazlı bir icra yetkisi tanıyarak emeklilerin anayasal koruma altındaki maaşlarını bankaların insafına terk etmiştir.

Bu karar, sosyal güvenlik hakkını ve Anayasa'nın sosyal devlet ilkesini hiçe sayan bir geriye gidiştir. Blokaj uygulaması, hacizden daha ağır sonuçlar doğurmakta, emeklilerin itiraz hakkını ortadan kaldırmakta ve açlık sınırının altında yaşam mücadelesi veren milyonlarca emekliyi bankalar karşısında tamamen korumasız bırakmaktadır. Bankalara adeta "yasal tefecilik" yetkisi veren bu yaklaşım, sefalet maaşlarıyla geçinmeye çalışan emeklilerin en temel geçim kaynağını tehdit etmektedir. Kanunda tanımlı olmayan "blokaj" kavramı üzerinden bankalara kamu gücü niteliğinde bir yetki tanınması, Anayasa'ya, sosyal devlet anlayışına ve kamu düzenine açıkça aykırıdır. Emeklilerimizin alın teriyle kazandıkları maaşlar, bankaların kâr hırsına kurban edilmemelidir.

Bu bağlamda;

1. Yargıtay'ın emekli aylıklarına blokaj konulmasına onay veren İçtihadı Birleştirme Kararı hakkında Bakanlığınızın görüşü nedir? Bu kararın, sosyal devlet ilkesi ve 5510 sayılı Kanun'un 93'üncü maddesiyle çeliştiği yönündeki eleştirileri nasıl değerlendiriyorsunuz?
2. Emekli maaşlarının borçlar nedeniyle bloke edilmesi durumunda asgari geçim hakkı nasıl korunacak?
3. Son beş yılda emeklilerin bankalara olan toplam borç miktarı ve borçlu emekli sayısı yıllara göre nedir? Kredi ve kredi kartı borçları nedeniyle maaşlarına blokaj tehdidi altında olan emekli sayısı kaçtır? Bu veriler ışığında, Bakanlığınız emeklilerin borç sarmalından kurtarılması için ne yapacaktır?
4. En düşük emekli aylığı artışından sonra açlık sınırının altında yaşayan emekli sayısı nedir? Bakanlığınız, bu maaş düzeyinin emeklileri banka kredilerine zorladığı ve blokaj riskini artırdığı yönündeki eleştirileri nasıl değerlendirmektedir?
5. Bakanlığınız, emekli aylıklarına blokajı fiilen serbest bırakan bu kararın Anayasa'ya aykırılığı konusunda Yargıtay ve diğer ilgili kurumlar nezdinde herhangi bir girişimde bulunacak mıdır? Aksi takdirde, emeklilerin haklarını koruma sorumluluğunu nasıl yerine getireceksiniz?
6. Yargıtay kararının emeklilerden sonra memurlar ve asgari ücretliler gibi diğer çalışanlar için de emsal oluşturabileceği uyarıları yapılmaktadır. Bakanlığınız, emekliler ve tüm çalışanların maaşlarının bu riskten korumak için hangi önlemleri alacaktır?